

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 5/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED],
zastúpeného opatrovníkom Jurajom Hudákom, narodeným 9. 2. 1999, J. Greššáka 30, Bardejov, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou AK – TARABČÁK s. r. o., Hlavná 13, Prešov, IČO 36 859 109, v mene ktorej koná advokát JUDr. Jozef Tarabčák, proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 16 Er 262/2004-88 z 10. októbra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) č. k. 16 Er 262/2004-88 z 10. októbra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 16 Er 262/2004 v procesnom postavení povinného v 1. rade spolu s [REDACTED] (povinná v 2. rade). Sťažovateľ podaním zo 6. mája 2022 navrhol exekúciu zastaviť. Návrh na zastavenie exekúcie odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov z 18. mája 1999

v konaní vedenom pod sp. zn. P 87/95 bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, pričom exekúcia bola začatá v roku 2004, teda rozsudok, na základe ktorého mala byť vedená exekúcia, nemohol nadobudnúť právoplatnosť. Ako ďalší dôvod zastavenia exekúcie sťažovateľ uviedol, že ako povinný v 1. rade nezaplátil v posledných 18 mesiacoch pred účinnosťou zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ukončení niektorých exekúcií“) sumu 15 eur, a preto došlo k zastaveniu exekúcie *ex officio* proti povinnému v 1. rade.

3. Okresný súd prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka uznesením č. k. 16 Er 262/2004 z 2. júna 2022 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) návrh sťažovateľa zamietol. Vyšší súdny úradník v uznesení uviedol, že povinný v 1. rade bol spôsobilosti na právne úkony pozbavený až rozsudkom z 18. mája 1999, pričom právne úkony urobené povinným v 1. rade do tohto dátumu sú platnými právnymi úkonmi. V danom prípade je exekučným titulom platobný rozkaz okresného súdu č. k. 12 Cb 267/96 zo 16. mája 1996 (právoplatný 10. júla 1996, vykonateľný 15. júla 1996). Vo vzťahu k námietkam o tom, že exekúcia by mala byť zastavená v zmysle zákona o ukončení niektorých exekúcií, vyšší súdny úradník uviedol, že súdny exekútor predložil dôkaz o výťažku v tejto exekúcii v sume, ktorá neumožňuje jej zastavenie. Napokon vyšší súdny úradník poukázal na to, že vymáhaná pohľadávka vznikla na základe spoločného záväzku sťažovateľa a povinnej v 2. rade.

4. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú odôvodnil predovšetkým tým, že exekúcia bola začatá v čase, keď bol sťažovateľ pozbavený spôsobilosti na právne úkony, pričom z uznesenia okresného súdu nevyplýva, že by návrh na vykonanie exekúcie bol podaný proti povinnému zastúpenému opatrovníkom. Z uvedeného teda vyplýva, že na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi neboli splnené procesné podmienky, teda exekúcia je vedená nezákonne. Sťažovateľ tiež namietal nepreskúmateľnosť uznesenia vyššieho súdneho úradníka, pretože z neho nebolo možné zistiť, aké dôkazy predložil súdny exekútor.

5. Okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť zamietol. Okresný súd v napadnutom uznesení zhrnul skutkové okolnosti, z ktorých vyplynulo, že na základe poverenia č. 57020034710 z 8. novembra 2004 vykonáva súdny exekútor exekúciu proti povinným v 1. rade a 2. rade, ktorej podkladom je exekučný titul – platobný rozkaz z 13. júna 1996. Okresný súd tiež považoval za preukázané, že povinný v 1. rade bol 18. mája 1999 pozbavený spôsobilosti na právne úkony a jeho prvou opatrovníčkou bola jeho matka, ktorá túto funkciu vykonávala až do 6. novembra 2020, keď zomrela. Neodkladným opatrením Okresného súdu Bardejov č. k. 1 Ps 10/2021 z 31. augusta 2021 bola sťažovateľovi dočasne ustanovená opatrovníčka – sociálna pracovníčka [REDAKOVANÉ]. V tom istom konaní bol neskôr uznesením č. k. 1 Ps 10/2021 zo 17. februára 2022 za opatrovníka sťažovateľa ustanovený aktuálny opatrovník (synovec sťažovateľa). Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „*Exekučný titul bol vydaný v roku 1996, v čase, keď bol tento povinný plne spôsobilý na právne úkony. Jeho následné obmedzenie či pozbavenie spôsobilosti na právne úkony neznamená, že jeho predchádzajúce právne úkony či súvisiace súdne rozhodnutia sa zneplatnia. Voči takejto osobe je možné viesť aj exekučné konanie, pretože aj osoba pozbavená či obmedzená v právnej spôsobilosti*

môže vlastníť majetok, jeho správu však vykonáva ustanovený opatrovník. Poverenie na vykonania exekúcie bolo vydané v roku 2004; identifikačné údaje o povinnom 1/ bez uvedenia jeho opatrovníka však nemôžu byť dôvodom na zastavenie exekúcie. Pokiaľ súdny exekútor doručoval relevantné písomnosti tomuto povinnému do zariadenia, v ktorom bol umiestnený, prevziať ich mohla len kompetentná osoba, teda zákonný zástupca alebo ustanovený opatrovník. Je nepodstatné, či táto osoba bola uvedená aj pri označení povinného v jeho identifikačných údajoch.“ Vo vzťahu k námietke o nedostatočnom skúmaní podmienok na zastavenie starej exekúcie okresný súd uviedol, že „... podľa vyjadrenia súdneho exekútora v tomto prípade nejestvujú zákonné podmienky na zastavenie exekúcie ako starej, pretože podľa detailu pohybu na účte predloženého súdnym exekútorom bola v tejto exekúcii pod VS80004 zúčtovaná dňa 27.12.2019 suma 15,- eur. Súd skutočnosti tvrdené a preukázané exekútorom ako súdom poverenej osoby k vykonaniu exekúcie nepreveruje a ďalšie dokazovanie v tomto smere nevykonáva.“

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Podľa názoru sťažovateľa je napadnuté uznesenie okresného súdu nepreskúmateľné, keďže z neho nevyplýva, že by bol návrh na exekúciu podaný proti povinnému zastúpenému opatrovníkom. Sťažovateľ namieta nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia aj v časti, v ktorej okresný súd odôvodňuje neopodstatnenosť zastavenia exekúcie podľa zákona „č. 533/2019 Z. z.“ (správne má byť zákona č. 233/2019 Z. z., pozn.). V tejto súvislosti sťažovateľ argumentuje, že z napadnutého uznesenia sa nedá zistiť, aký dôkaz bol predložený exekútorom, resp. aká suma, kedy a kým bola uhradená.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení práv sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako aj práv majetkového charakteru (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu) napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie.

8. Ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej

reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, III. ÚS 198/2020).

9. Z hľadiska sťažovateľom uplatnenej argumentácie ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že ním formulované námietky uvedené v ústavnej sťažnosti sú obsahovo totožné s jeho námietkami, ktoré predostrel v konaní pred okresným súdom v rámci podanej sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie. Sťažovateľ tak vedome stavia ústavný súd do pozície bežnej prieskumnej inštalácie všeobecného súdnictva, keď žiada, aby ústavný súd vec opätovne posúdil a stotožnil sa s jeho názorom. Ústavný súd v súvislosti s takto koncipovanou ústavnou sťažnosťou pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštaláciou v systéme všeobecného súdnictva.

10. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením okresného súdu, ako aj s uznesením o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a konštatuje, že okresný súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré sa stotožnil s názorom vyššieho súdneho úradníka o tom, že v danom prípade neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce zastavenie exekúcie v zmysle Exekučného poriadku ani zákona o ukončení niektorých exekúcií. Jeho závery nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (Exekučného poriadku, zákona o ukončení niektorých exekúcií, Civilného sporového poriadku, pozn.), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

11. Z napadnutého uznesenia jednoznačne vyplýva, že podkladom na exekúciu je platobný rozkaz z roku 1996, ktorým boli sťažovateľ a povinná v 2. rade zviazaní k úhrade ich spoločnej pohľadávky. Okresný súd v danom prípade uzavrel, že i keď bol povinný v 1. rade pozbavený spôsobilosti na právne úkony v roku 1999, nejde o prekážku pre vedenie exekúcie začatej v roku 2004. Pohľadávka totiž vznikla a bola judikovaná v čase, keď sťažovateľ nebol pozbavený ani obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. Pokiaľ sťažovateľ namietal okolnosti súvisiace s jeho opatrovníctvom, je potrebné poukázať, že z uznesenia okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ mal opatrovníčku už od roku 1998, keď bol v spôsobilosti na právne úkony obmedzený, až do 6. novembra 2020, následne od 31. augusta 2021 až dosiaľ. Za uvedeného zisteného stavu, ktorý nenamietal ani sťažovateľ, okresný súd vyvodil, že neuvedenie opatrovníka v rámci identifikačných údajov o povinnom nemôže byť dôvodom na zastavenie exekúcie. Napokon všetky úkony vrátane preberania zásielok v zariadení sociálnych služieb mohol a mal robiť opatrovník sťažovateľa. Ani sťažovateľova námietka o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia v časti, ktorá sa dotýka dôkazu poskytnutého súdnym exekútorom, nie je opodstatnená. V zmysle § 5 ods. 1 Exekučného poriadku má súdny exekútor v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že dôkazom, ktorý súdny exekútor okrem svojho vyjadrenia poskytol, bol detail pohybu na účte súdneho exekútora, ktorým považoval okresný súd za preukázané nesplnenie podmienok na zastavenie exekúcie v zmysle zákona o ukončení niektorých exekúcií.

12. Ústavný súd po dôkladnom preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil, že by sa okresný súd s podanou sťažnosťou sťažovateľa vysporiadal nedostatočne. Práve naopak, v napadnutom uznesení sa zaoberal všetkými sťažnostnými argumentmi sťažovateľa. *Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).*

13. *Vychádzajúc z uvedeného, je ústavný súd toho názoru, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením označených práv sťažovateľa. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.*

14. Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv sťažovateľa hmotnej povahy, teda práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd konštatuje, že záver o tvrdenom porušení týchto práv výlučne závisel od posúdenia právnej argumentácie sťažovateľa namietajúcej posúdenie dôvodnosti návrhu na zastavenie exekúcie. Keďže ústavný súd nedospel k záveru o arbitrárnosti aplikovaného výkladu noriem platného práva v napadnutom uznesení, neexistuje základ pre tvrdenie o porušení hmotných práv sťažovateľa, preto aj túto časť ústavnej sťažnosti bolo potrebné odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu